

Nr 7.

Ankom till riksdagens kansli den 13 februari 1941 kl. 5 e. m.

Konstitutionsutskottets memorial med uppgift å vilande förslag till ändring i vissa delar av tryckfrihetsförordningen m. m.

Till grundlagsenlig behandling får utskottet härmed för riksdagen anmäla följande under sistförflutna fyraårsperiod jämlikt § 64 riksdagsordningen såsom vilande antagna förslag till ändringar i rikets grundlagar.

1) Förslag till

a) ändring i vissa delar av tryckfrihetsförordningen.

(Nuvarande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

§ 1.

§ 1.

1:o. Alla förut gällande lagar, stadganden och föreskrifter, i avseende på tryckfriheten eller bokhandeln, vare härmed upphävna, och, såsom en följd härav, även alla hittills givna särskilda förbud emot utgivandet av vissa böcker, skrifter och handlingar. Ej må någon i annan ordning eller i annat fall, än denna lag stadgar, kunna för tryckt skrifts innehåll tilltalas eller straffas.

Under ordet skrift, som i denna lag nyttjas, skall förstås allt vad, genom tryck, under allmänhetens ögon lägges. Med periodisk skrift förstås en sådan, som i nummerföljd, eller på bestämda tider, utgives.

2:o. Någon tryckningen föregående granskning av skrift, eller något förbud emot tryckning därav, skall ej äga rum. Ej skall någon skrift kunna, före dess utgivande, boktryckare, utgivare eller författare avfordras, ej heller något för tryckningen

1:o. Med iakttagande av vad i denna lag finnes stadgat skall det under villkor av helgd för andras rätt stå envar svensk medborgare fritt att i tryck utgiva skrifter.

Ej må någon i annan ordning eller i annat fall än denna lag stadgar kunna för tryckt skrifts innehåll tilltalas eller straffas.

2:o. I denna lag förstås med tryckt skrift sådan skrift, som genom tryck utgives, samt med periodisk skrift tidning eller tidsskrift, som enligt utgivningsplanen är avsedd att under bestämd titel utgivas med minst fyra å särskilda ti-

(Nuvarande lydelse.)

eller utgivningen hinderligt inseende över boktryckerier, eller författare och utgivare, vara tillåtet; läroverken dock deras förra rättighet förbehållen, att överse och gilla sådana avhandlingar, som skola på deras löro-salar offentligen försvaras.

3:o. Angående äganderätt till skrift gälle vad som stadgas i särskild lag, stiftad i den ordning 87 § regeringsformen föreskriver.

Privilegier å skrifters utgivande må icke hädanefter meddelas; Konungen dock obetaget att sådana till allmänna inrättningars understöd redan förlänta varje gång på högst tjugu år förnya.

4:o. Utgivare av dagblad eller periodiska skrifter anmäle sig, jämte titeln och tryckningsorten, hos chefen för justitiedepartementet, med vilken i denna lag förstås chefen för det departement, vartill justitieärendena höra, för erhållande av bevis, att hinder enligt denna lag icke förekommer emot skriftens utgivande.

Bevis må ej utfärdas för annan än här i riket bosatt myndig svensk medborgare.

Chefen för justitiedepartementet må vägra att utfärda bevis, om den anmälda titeln företer sådan likhet med titeln å periodisk skrift, för vilken tidigare utfärdat bevis är gällande, att förväxling lätt kan ske.

5:o. Privilegier å boktryckeri skola ej erfordras, utan stående var och en fritt att, utan hinder av någon särskild författning, äldre privilegier eller något boktryckerireglemente,

(Föreslagen lydelse.)

der utkommande nummer eller häften årligen. Till periodisk skrift räknas även därtill hörande löpsedlar och bilagor.

Skrift skall anses utgiven, då den blivit såld eller annorledes spridd eller utlämnad till salu eller till spridande på annat sätt.

3:o. Någon tryckningen föregående granskning av skrift eller något förbud emot tryckning därav skall ej äga rum. Ej skall någon skrift kunna före dess utgivande avfordras författare, utgivare, förläggare eller boktryckare, ej heller något för utgivningen eller tryckningen hinderligt inseende över författare, utgivare, förläggare eller boktryckare vara tillåtet.

Vad nu är stadgat skall dock icke gälla i den mån annat följer av vad i 6 § sägs.

4:o. Privilegier å skrifters utgivande må icke meddelas; Konungen dock obetaget att sådana till allmänna inrättningars understöd redan förlänta privilegier förnya, varje gång på högst tjugu år.

5:o. Privilegier å boktryckeri skola ej erfordras, utan stående var och en fritt att utan hinder av någon särskild författning, privilegier eller något boktryckerireglemente samt utan

(Nuvarande lydelse.)

samt utan att vara underkastad någon skråordning, *anlägga sådana tryckerier*, av vad beskaffenhet eller vidd honom tjänligt synes, *uti stad eller inom ett avstånd därifrån av högst en halv mil eller uti köping eller, där Konungen finner, att sådant ombud, som i § 4 1:o sägs, kan å orten förordnas, uti municipalsamhälle.*

Den nytt boktryckeri inrättar åligger att sist fjorton dagar innan någon skrift därifrån utgives hos Konungens befallningshavande *i länet* skriftligen *tillkännagiva*, att och varest han boktryckeri anlagt. Där boktryckeri ombyter ägare, åligger den nye ägaren att innan någon skrift utgives göra så beskaffad anmälan som nu sagt är. I båda fallen åligger det Konungens befallningshavande, sedan behörig anmälan *hos honom* blivit gjord, att *genast eller med först omgående post* därom *underrätta* chefen för justitiedepartementet, så ock polismyndigheten i den ort där tryckeriet är beläget. *Anlägges eller övertages boktryckeri utan föreskriven anmälan, plikte boktryckaren etthundra riksdaler. Utgives från ett icke behörigen anmält tryckeri någon brottslig skrift, vare boktryckaren, jämte författaren, underkastad lika straff och ansvar för skriftens innehåll och skrivart.*

6:o. *Författare vare ej skyldig, att å tryckt skrift låta sitt namn utsättas. Evad han okänd vara vill eller ej, åligger honom att tillställa boktryckaren en förseglad sedel, innehållande hans namn och hemvist, med påskrivet betyg om dessa uppgifters riktighet, av tvenne på orten väl kända, inom Sverige boende svenska medborgare, vilka åligger författarens ansvar, i händelse skriften inom laga*

(Föreslagen lydelse.)

att vara underkastad någon skråordning *inrätta boktryckerier*, av vad beskaffenhet eller vidd honom tjänligt synes.

Den som inrättar boktryckeri åligger att sist fjorton dagar innan någon skrift därifrån utgives hos Konungens befallningshavande skriftligen *anmäla*, att och varest han boktryckeri anlagt *samt vad slags tryck han där ämnar framställa*. Där boktryckeri ombyter ägare, åligger den nye ägaren att innan någon skrift utgives göra så beskaffad anmälan som nu sagt är. I båda fallen åligger det Konungens befallningshavande, sedan behörig anmälan blivit gjord, att *omedelbart* därom *insända underrättelse till* chefen för justitiedepartementet — *varemed i denna lag förstås chefen för det departement, vartill justitieärendena höra* — så ock *till* polismyndigheten i den ort, där tryckeriet är beläget.

Underlåter boktryckare att fullgöra sålunda föreskriven anmälan, straffes med böter från och med femtio till och med trehundra kronor.

6:o. *Det stände var och en fritt att i bokhandel eller på annat sätt sälja eller eljest utsprida tryckt skrift, dock med iakttagande av vad i 4 § föreskrives.*

(Nuvarande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

tid åtalas skulle, och författarens namn och hemvist befunnes oriktigt uppgivna, eller i sedeln saknades, eller ock författaren, utan laga förfall, ifrån svaromålet utebleve. Röjer boktryckare författares namn och hemvist, då sådant honom ej av domaren lagligen ålagt är, böte tvåhundra riksdaler och varde hans brott kungjort i allmänna tidningarna.

7:o. Den, vilken utgiver utländsk mans arbete, eller översättning därav, eller inländsk mans, som sitt namn ej angivit, äge enahanda rättigheter, plikter och ansvarighet, som författare, i alla de fall, där ej i denna lag annorlunda stadgat är. Utgivare av dagblad och periodiska skrifter vare alltid, i avseende på svaret, ansedde såsom författare, åliggande dem under lika förbindelse att tillse, det de villkor, som vid utgivandet därav i denna lag ytterligare stadgas, varda noga iakttagna.

8:o. Vid rättegångens början vare boktryckare skyldig att författarens namnsedel till domstolen ingiva. I annat fall stånde han författareansvar, så framt icke författaren sig hos domaren själmant tillkännagiver. Angår rättegången dagblad eller periodiska skrifter, blive utgivarens namn av chefen för justitiedepartementet, i följd av ovan föreskrivna anmälan, uppgivet. Domaren äger att genast, sedan namnsedeln blivit avlämnad, densamma öppna och den därigenom upptäckta rätta parten för domstolen inkalla.

Skulle, vid rättegångens slut, domaren pröva, att åklagaren i oträngt mål anställt rättegången, så att namnsedelns brytande därav blivit en följd,

7:o. För periodisk skrift, som utgives inom riket, skall finnas en utgivare. Denne skall hava inseedet över skriftens utgivning och äga sådan bestämmanderätt över dess innehåll, att intet i skriften får införas mot hans vilja. Utgivaren skall vara i riket bosatt, myndig svensk medborgare.

Ägare av periodisk skrift, som utgives inom riket, skall vara svensk medborgare eller svensk juridisk person.

8:o. Periodisk skrift må icke utgivas, innan chefen för justitiedepartementet meddelat bevis för utgivaren att hinder enligt denna lag icke möter för honom att utgiva skriften (utgivningsbevis). Ansökan om utgivningsbevis skall göras av utgivaren samt innehålla uppgift om skriftens titel och tryckningsort. Vid ansökningen skall fogas förklaring av ägaren, att sökanden utsetts till utgivare och att denne skall intaga den ställning och har de kvalifikationer, varom i 7 mom. första stycket sägs.

Om utgivaren avlider eller avgår från befattningen eller icke intager den ställning eller uppfyller de kvalifikationer, varom i 7 mom. första stycket sägs, skall ägaren föranställa

(Nuvarande lydelse.)

vare åklagaren förfallen till etthundra riksdalers böter.

Har boktryckare, utan författarens eller utgivarens tillstånd, dess namn en skrift åsatt, dömes till fängelse från och med två månader till och med ett år.

9:o. Utsätter någon å skrift be-
drägligt titelblad eller orätt författa-
re- eller utgivarens namn, dömes till
straffarbete från och med sex må-
nader till och med två år. Diktat
namn, varmed ingen verklig person
utmärkes, vare ej förbudet att på ti-
telbladet utsätta, då auktors rätta
namnsedel lämnad är.

(Föreslagen lydelse.)

om att ny utgivare utses och att den-
ne ingiver ansökan om utgivningsbe-
vis. Sådan ansökan bör ingivas, in-
nan nytt nummer eller häfte utkom-
mer av skriften eller snarast möjligt
därefter. Intill dess nytt utgivnings-
bevis utfärdats, skall ägaren tillfälligt
anses såsom utgivare av skriften. Vid
ansökan om nytt utgivningsbevis bör,
där så kan ske, fogas förklaring av
den som erhållit utgivningsbevis för
skriften, att han fått del av ansök-
ningen.

Där periodisk skrift, för vilken ut-
givningsbevis finnes utfärdat, övergår
till ny ägare, skall denne inom fjor-
ton dagar göra skriftlig anmälan där-
om hos chefen för justitiedepartemen-
tet.

9:o. Där antagas kan, att den som
erhållit utgivningsbevis för periodisk
skrift på grund av sjukdom eller an-
nan tillfällig omständighet oavbrutet
under minst två månader ej kommer
att utöva befattningen såsom utgiva-
re, skall han snarast möjligt överläm-
na befattningen till ställföreträdare,
intill dess hindret upphört. Samma
lag vare där utgivaren skall undergå
frihetsstraff i minst en månad. I frå-
ga om ställning och kvalifikationer
skall för ställföreträdare gälla vad i
7 mom. första stycket stadgas beträf-
fande utgivare.

Innan utgivaren överlämnar sin be-
fattning till ställföreträdare, skall han
därom göra anmälan hos chefen för
justitiedepartementet. Vid anmälan
skall fogas förklaring dels av ägaren,
att ställföreträdaren skall intaga den
ställning och har de kvalifikationer,
varom i 7 mom. första stycket sägs,
dels ock av ställföreträdaren, att han

(Nuvarande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

är villig åtaga sig uppdraget. I anmälan skall uppgivas den tid ställföreträdaren skall vara utgivare. Sker ändring häri, skall särskild anmälan härom göras av utgivaren på sätt nyss sagts. Inträffar i fråga om ställföreträdare fall, varom i 8 mom. andra stycket om utgivare sägs, skall ny ställföreträdare anmälas, innan nytt nummer eller häfte utkommer av skriften eller snarast möjligt därefter.

Vad i denna lag stadgas om den som erhållit utgivningsbevis för skriften skall, då ställföreträdare anmäls, i stället gälla denne, där ej annorlunda föreskrives.

10:o. Å varje skrift varde boktryckarens namn, tryckningsorten och årtalet utsatta. Uraktlåter boktryckare sådant, vare förfallen till böter från och med femtio till och med femhundra riksdaler eller fängelse i högst sex månader. Utsätter någon å tryckt skrift falskt boktryckarenamn eller orätt tryckningsort, skall han därutöver dömas till straffarbete från och med två månader till och med ett år. Vad här om namns och Orts utsättande förordnas, gälle dock ej för notifikationer och sorgbrev, formulärer, betingningssedlar med mera av dylik beskaffenhet.

10:o. Chefen för justitiedepartementet må vägra utfärda utgivningsbevis, om skriftens titel företer sådan likhet med titeln på skrift, för vilken utgivningsbevis tidigare utfärdats, att förväxling lätt kan ske.

Där den, som erhållit utgivningsbevis för periodisk skrift, icke är i riket bosatt, myndig svensk medborgare,

eller skrift, för vilken utgivningsbevis utfärdats, icke utkommit under de senast förflutna fem åren,

eller sex månader förflutit, efter det utgivningsbevis för en skrift första gången utfärdats, utan att skriften utkommit,

eller före utgången av sistnämnda tid visas att utgivningsbeviset på grund av stadgandet i första stycket icke bort utfärdas,

eller titeln å en skrift typografiskt sett företer sådan likhet med titeln på tidigare utgiven skrift, för vilken utgivningsbevis utfärdats, att förväxling lätt kan ske,

må chefen för justitiedepartementet, efter det skriftens ägare och utgivare, där så kan ske, erhållit tillfälle

(Nuvarande lydelse.)

11:o. Av allt vad som tryckes vare boktryckaren pliktig att, utom det exemplar varom i 4 § 2 mom. stadgas, från upplagan avtaga och utan betalning avlämna till kungl. biblioteket samt till vardera av rikets universiteter ett fullständigt och felfritt exemplar, jämte därtill hörande plancher, vilket avlämnande verkställas sålunda, att vad under varje halvt kalenderår är utgivet skall vara levererat inom tre månader från halvårets utgång. Underlåter någon detta, vare förfallen till böter från och med tjugufem till och med femhundra riksdaler, och vare ändock pliktig att vid vite, högst ettusen riksdaler, inom ny förelagd tid behöriga exemplar avlämna.

12:o. Intet hinder vare för bokhandels idkande, icke heller för utgivning till föryttrande av någon skrift, vare sig inländsk eller utländsk. Varje författare eller förläggare stånde fritt att en honom, i följd av sådan egenskap, tillhörig skrift antingen själv eller genom andra föryttra; och vare för en skrifts föryttrande inga andra hinder, än de, som i 4 § av den-

(Föreslagen lydelse.)

att yttra sig, förklara utgivningsbeviset ogiltigt.

11:o. Utgives periodisk skrift utan att utgivningsbevis finnes eller utan att ägaren av skriften är berättigad att vara ägare av periodisk skrift, straffes ägaren med dagsböter. Har skriftens innehåll förklarats brottsligt, må straffet höjas till fängelse.

Såsom i första stycket sägs straffes jämväl ägare, som underlåter att, på sätt i 8 mom. andra stycket stadgas, föranstalta om ansökan om nytt utgivningsbevis eller i förklaring, varom i 8 mom. första stycket eller 9 mom. andra stycket förmäles, mot bättre vetande lämnar oriktig uppgift.

Kan ej visas vem ägaren är eller kan denne icke anträffas eller kan ansvar eljest icke ådömas honom för brott, som avses i första eller andra stycket, skall ansvaret härför åvila boktryckaren, om han när skriften trycktes ägde vetskap om det brottsliga förfarandet.

Underlåter ägare att fullgöra sådan anmälan, som i 8 mom. tredje stycket sägs, straffes med böter från och med femtio till och med trehundra kronor.

Till straff, varom i första stycket sägs, vare ock utgivare förfallen, om han underlåter att göra föreskriven anmälan om ställföreträdare.

12:o. Å varje här i riket tryckt skrift skall boktryckaren samt tryckningsorten och tryckningsåret angivas. Vad sålunda stadgas skall ej äga tillämpning å skrift, som är att hänföra till tillfällighetstryck. Med tillfällighetstryck förstås i denna lag adresskort, etiketter, blanketttryck, emballagetryck, visitkort, notifikationer ävensom därmed jämför-

(Nuvarande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

na lag föreskrivas. Föryttrar någon tryckt skrift, varå boktryckarens namn, tryckningsorten eller årtalet icke finnas utsatta, böte för varje gång femtio riksdaler och stånde därjämte, i händelse skriften åtalas, författareansvar, därest icke boktryckaren eller författaren kan upptäckas.

liga tryckalster allt under förutsättning att de på grund av sitt innehåll kunna anses utesluta möjligheten av tryckfrihetsmissbruk.

Det åligger boktryckare att under ett år förvara ett exemplar av allt utav honom levererat tryck.

Låter boktryckare tryckning av skrift för sin räkning helt eller delvis verkställas å annat boktryckeri här i riket, må, där han det begär och hela upplagan till honom avlämnas, uppgift om hans boktryckeri å skriften utsättas och vare han då i avseende å sådan skrift att anse såsom boktryckare.

Bryter boktryckare mot vad i första eller andra stycket sägs, straffes med dagsböter. Har skriftens innehåll förklarats brottsligt, må straffet höjas till fängelse i högst ett år.

Den som säljer eller annorledes sprider skrift, varå i första stycket stadgad uppgift om boktryckare, tryckningsort eller tryckningsår saknas eller, utspridaren veterligt, är oriktig, straffes med böter från och med femtio till och med trehundra kronor.

13:o. I överensstämmelse med här ovan för en allmän och lagbunden tryckfrihet lagda grunder skall det, under villkor av helgd för andras äganderätt och med iakttagande av vad eljest i denna lag finnes stadgat, stå var och en svensk medborgare fritt att genom tryck allmängöra skrifter av vad form, vidd eller beskaffenhet som helst och däri över allt vad som är eller kan bliva föremål för mänsklig kunskap sina tankar kungöra; skolandet för varje ämne skrivarten av författarens eget val bero. Följaktligen skall ej något, som

13:o. Å varje nummer eller häfte av periodisk skrift, för vilken utgivningsbevis utfärdats, skall angivas namnet å den som erhållit utgivningsbeviset för skriften. Vad sålunda stadgas skall ej avse den som endast är anmäld såsom ställföreträdare för utgivare och ej heller äga tillämpning när ägaren enligt 8 mom. andra stycket tillfälligt skall anses såsom utgivare. I sistnämnda fall skall å skriften ägaren angivas.

Uraktlåtes vad sålunda föreskrives, straffes utgivaren eller ägaren, när denne tillfälligt skall anses såsom ut-

(Nuvarande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

över i denna lag tillåtliga ämnen i tryck anmärkes, påminnes eller eljest gransknings- eller reflexionsvis i dagsljuset framlägges, kunna, under förevändning att innebära tadel eller klander, såsom straffbart anses, såvida skrivsättet icke såsom smädligt eller skändligt sig utmärker, om ansvar varför i denna lag stadgat är.

givare, med böter från och med femtio till och med trehundra kronor.

14:o. Vad i 7—9 och 11 mom. stadgas gälla ej beträffande utom riket tryckt periodisk skrift, som är huvudsakligen avsedd för spridning utom riket.

Är skrift tryckt utom riket på svenska språket och införes den hit för spridning, skall för skriften inom riket finnas en *h u v u d d i s t r i b u t ö r*. Detta skall dock ej gälla tillfällighetstryck, varom i 12 mom. första stycket sägs, samt ej heller vetenskaplig facklitteratur eller periodisk skrift, som sprides genom postverkets försorg.

Å skrift, som är tryckt utom riket på svenska språket och hit införes för spridning, skall, där skriften icke är att hänföra till tillfällighetstryck, angivas tryckningsorten ävensom huvuddistributören, om sådan skall finnas för skriften, jämte dennes boningsort. Den som säljer eller annorledes sprider sådan skrift, varå uppgift om tryckningsorten eller om huvuddistributören eller dennes boningsort saknas eller, utspridaren vederligt, är oriktig, straffes med böter från och med femtio till och med trehundra kronor.

15:o. Författare till skrift vare ej skyldig att låta sitt namn utsättas å skriften. Det vare ej förbjudet att å skrift såsom författare utsätta pseudonym.

(Nuvarande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

Utsätter utgivare, förläggare eller boktryckare å skrift mot författarens vilja hans namn eller pseudonym, som enligt vad allmänt är känt åsyftar författaren, straffes med dagsböter eller fängelse i högst ett år. Lag samma vare ock, om med utgivarens, förläggarens eller boktryckarens vetenskap å skriften såsom författare utsättes namnet å eller allmänt känd pseudonym för annan person än den verkliga författaren.

Utgivare, förläggare eller boktryckare, som eljest mot författarens vilja uppenbarar hans namn, oaktat anställt åtal rörande skriftens innehåll icke föranleder därtill, straffes med böter från och med femtio till och med trehundra kronor.

Brott, som här omförmäles, må ej åtalas av allmän åklagare, där ej målsäganden anmält brottet till åtal.

16:o. Ansvar för innehållet i icke periodisk skrift, som är tryckt inom riket, åvilas:

a) i första hand författaren, om han med sin vilja är såsom författare angiven å skriften med sitt verkliga namn eller med pseudonym som enligt vad allmänt är känt åsyftar författaren, eller i skriftlig förklaring erkänt sig vara författaren, eller om han själv frivilligt inför domstol senast vid huvudförhandlingen i mål rörande ansvar för skriftens innehåll anmäler, att han är författaren;

b) om författaren icke på sätt ovan sägs är angiven å skriften eller lämnat skriftlig förklaring eller anmäler sig, eller om den å skriften eller i förklaring angivne författaren icke kan anträffas eller om författaren eljest icke kan ådömas ansvar i anledning av skriftens utgivning, förläggaren;

(Nuvarande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

c) om ej särskild förläggare finnes eller ej kan visas vem han är eller han icke kan anträffas eller ansvar eljest icke kan ådömas honom i anledning av skriftens utgivning, boktryckaren; samt

d) om å skriften saknas uppgift om boktryckaren eller uppgiften om boktryckare, utspridaren av skriften veterligt, är oriktig, och i sådana fall ej kan visas vem boktryckaren är, utspridaren.

17:o. Översätter någon utländsk mans skrift, eller utgiver någon annans skrift utan dennes medgivande eller skrift, vars författare avlidit, skall vad i denna lag sägs om författare i tillämpliga delar i stället gälla översättaren eller utgivaren. Samma skall ock gälla den som leder utgivningen av icke periodisk skrift, vilken innehåller bidrag av icke namngivna författare, i vad angår sådana bidrag.

18:o. Ansvar för innehållet i periodisk skrift, som är tryckt inom riket, åvilar:

a) i första hand den som i egenkap av utgivare har utgivningsbeviset för skriften, därest icke ägaren enligt 8 mom. andra stycket tillfälligt skall anses såsom utgivare;

b) om sådan utgivare icke finnes eller icke kan anträffas eller ansvar eljest icke kan ådömas honom i anledning av skriftens utgivning eller ägaren tillfälligt skall anses såsom utgivare, ägaren;

c) om ej kan visas vem ägaren är eller denne icke kan anträffas eller ägaren eljest icke kan ådömas ansvar i anledning av skriftens utgivning, boktryckaren; samt

d) om å skriften saknas uppgift om

(Nuvarande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

boktryckaren eller uppgiften om boktryckare, utspridaren av skriften veterligt, är oriktig, och i sådana fall ej kan visas, vem boktryckaren är, utspridaren.

19:o. Ansvaret för innehållet i skrift, som är tryckt utom riket på svenska språket och hit införes för spridning, åvilar beträffande sådan periodisk skrift, för vilken utgivningsbevis skall finnas, utgivaren och ägaren samt beträffande annan skrift författaren och förläggaren, på sätt i 16 och 18 mom. sägs. Det ansvar, som enligt nämnda moment åvilar boktryckaren, skall däremot för skrift, varom här är fråga, i stället åvila huvuddistributören, där sådan skall finnas för skriften, eller eljest utspridaren av skriften. Saknas å skrift, för vilken huvuddistributör skall finnas, uppgift därom eller är sådan uppgift, utspridaren av skriften veterligt, oriktig, och kan ej i sådana fall visas vem huvuddistributören är, åvilar ansvar utspridaren.

20:o. Den som förmår visa någon, som efter ty i 16, 18 och 19 mom. sägs före honom kan ådömas ansvaret för skriftens innehåll, vare från ansvar fri.

Vid bedömande av frågan om vem ansvar för skriftens innehåll bör åvila skall hänsyn icke tagas till förhållanden, som inträffat efter huvudförhandlingen i mål rörande sådant ansvar.

21:o. Ansvar för innehållet i skrift, vilken är tryckt utom riket på utländskt språk och hit införes för spridning, åvilar den som enligt allmän lag är ansvarig för innehållet i icke tryckt skrift med brottsligt innehåll. I fråga om periodisk skrift, för

(Nuvarande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

vilken utgivningsbevis skall finnas, gälla dock i tillämpliga delar vad i 19 mom. sägs.

Den som med vetskap om skriftens innehåll utsprider skrift som här avses straffes såsom gärningsman. I övrigt skall om delaktighet gälla vad i allmän lag sägs.

Är utom riket tryckt skrift avfattad till en del på svenska språket och till en del på utländskt språk, skall skriften enligt denna lag anses såsom skrift, tryckt på svenska språket.

22:o. Har periodisk skrift, för vilken utgivningsbevis utfärdats, icke under de senast förflutna två åren utgivits med minst fyra å särskilda tider utkommande nummer eller häften om året, skall skriften anses såsom icke periodisk skrift, dock att beträffande utgivningsbevis skall gälla vad i 10 mom. stadgats.

23:o. Saknar författare tillgång till gäldande av skadestånd eller rättgångskostnad, som författaren i följd av innehållet i icke periodisk skrift ålagts att gälda, svare förläggaren för vad i sådant hänseende skäligen bort utgå. Motsvarande ansvar åvilar ägaren av periodisk skrift i fråga om skadestånd eller rättgångskostnad, som utgivaren ålagts att gälda.

24:o. Vad i denna lag sägs om utspridare skall icke äga tillämpning å postverket.

25:o. Av allt tryck som levererats från boktryckeri inom riket vare boktryckaren pliktig att, utom det exemplar varom i 4 § 2 mom. stadgas, från upplagan avtaga och utan betalning avlämna till kungl. biblioteket samt till vardera av rikets universitet ett fullständigt och felfritt exemplar jämte därtill hörande text- och bild-

(Nuvarande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

bilagor. Avlämnandet skall för varje halvt kalenderår ske inom tre månader från halvårets utgång. Vad nu stadgats skall dock ej gälla sådant tillfällighetstryck, varom i 12 mom. första stycket sägs.

Underlåter boktryckare att fullgöra vad honom sålunda åligger, straffes med böter från och med tjugufem till och med trehundra kronor och vare ändock pliktig att vid vite inom förelagd tid behöriga exemplar avlämna.

§ 2.

7:o. Vad i denna paragraf stadgas om allmänna handlingar har ej avseende å exemplar av tryckt skrift som avlämnats enligt 1 § 11 mom. eller 4 § 2 mom.

Nämnda stadganden — — — allmän vård.

10:o. Bryter någon mot föreskrifterna i denna paragraf, straffes, där gärningen är att anse som brott i ämbete eller tjänst eller eljest är i allmän eller särskild lag belagd med straff, enligt vad i sådan lag är stadgat. I andra fall vare straffet böter från och med fem till och med ettusen riksdaler; dock att, där handling utlämnande från myndighet kan förskylla fängelse enligt den i 2 mom. omförmälda lag, även dess utgivande i tryck må beläggas med dylikt straff.

Skrift, som — — — kunna konfiskeras.

§ 3.

2:o. Förnekelse av en Gud och ett liv efter detta, eller av den rena evan-

§ 2.

7:o. Vad i denna paragraf stadgas om allmänna handlingar har ej avseende å exemplar av tryckt skrift, som avlämnats enligt 1 § 25 mom. eller 4 § 2 mom.

Nämnda stadganden — — — allmän vård.

10:o. Bryter någon mot föreskrifterna i denna paragraf, straffes, där gärningen är att anse som brott i ämbete eller tjänst eller eljest är i allmän eller särskild lag belagd med straff, enligt vad i sådan lag är stadgat. I andra fall vare straffet dagsböter; dock att, där handling utlämnande från myndighet kan förskylla fängelse enligt den i 2 mom. omförmälda lag, även dess utgivande i tryck må beläggas med dylikt straff.

Skrift, som — — — kunna konfiskeras.

§ 3.

[2:o.]¹

¹ Detta moment utgår.

(Nuvarande lydelse.)

geliska läran; förbrytaren skall straffas med böter från och med trettio tre riksdaler sexton skillingar till och med trehundartrettio tre riksdaler sexton skillingar, eller fängelse från och med två månader till och med ett år, och skriften konfiskeras.

8:o. Smädliga uttryck — — — allmän lag.

Falsa rykten eller lögnaktiga uttalanden, ägnade att framkalla fara för den allmänna ordningen eller att väcka förakt för offentlig myndighet eller annat organ som äger besluta i offentliga angelägenheter; brottet skall straffas med fängelse från och med en månad till och med två år eller med böter från och med trettio tre riksdaler sexton skillingar till och med ettusen riksdaler, och skriften konfiskeras.

12:o. Lögnaktiga uppgifter och vrängda framställningar till allmänhetens förvillande och förledande i andra fall än ovan i denna paragraf är sagt; brottet umgälles med böter från och med trettio tre riksdaler sexton skillingar till och med ettusen riksdaler, och skriften konfiskeras; skolande med böter till enahanda belopp beläggas inbjudningar till deltagande uti inländskt lotteriföretag, som ej tillåtet är, ävensom i utländskt lotteri.

§ 4.

2:o. I samma stund, ej senare än en skrift till försäljning eller till spridande, på vad annat sätt som helst, utgives, skall ett exemplar avlämnas i

(Föreslagen lydelse.)

8:o. Smädliga uttryck — — — allmän lag.

Falsa rykten eller lögnaktiga uttalanden, ägnade att framkalla fara för den allmänna ordningen eller att väcka förakt för offentlig myndighet eller annat organ som äger besluta i offentliga angelägenheter; brottet skall straffas efter allmän lag, och skriften konfiskeras.

12:o. Lögnaktiga uppgifter och vrängda framställningar till allmänhetens förvillande och förledande i andra fall än ovan i denna paragraf är sagt; brottet umgälles med dagsböter, och skriften konfiskeras; skolande med dagsböter beläggas inbjudningar till deltagande uti inländskt lotteriföretag, som ej tillåtet är, ävensom i utländskt lotteri.

§ 4.

2:o. I samma stund, ej senare än en skrift börjat levereras från boktryckeri här i riket, skall boktryckaren för granskning avlämna ett exemplar

(Nuvarande lydelse.)

Stockholm till chefen för justitiedepartementet och i *varje* annan ort till hans förordnade ombud. *Boktryckare, som denna föreskrift uraktlåter, vare förfallen till böter från och med femtio till och med femhundra riksdaler eller fängelse i högst sex månader; och om han, utan att vara försedd med chefens för justitiedepartementet bevis om gjord anmälan av ett dagblad eller periodisk skrift, desamma trycker, böte etthundra riksdaler, och skriftens utgivande inställes, in- till dess utgivaren iakttagit vad ovanföre därom stadgat är.*

— — — — —

4:o. Finnes genom — — — nedan stadgas.

Innan stämning uttagits eller ansökan jämlikt 5 § 11 mom. skett, må, där brottet hör under allmänt åtal, kvarstad förordnas av chefen för justitiedepartementet, så ock *i landsorten* av hans ombud *i den ort där skriften blivit tryckt*. Saknas å skriften uppgift om *tryckningsort* eller finnes uppgiften därom oriktig eller är *skriften tryckt utomlands på svenska språket*, må såsom tryckningsort anses ort där skriften anträffas.

(Föreslagen lydelse.)

därav, i Stockholm till chefen för justitiedepartementet och i annan ort till hans *för orten* förordnade ombud. *Vad nu sagts skall icke gälla skrift som är att hänföra till tillfällighets- tryck, varom i 1 § 12 mom. första stycket sägs, eller som endast innehåller meddelanden från offentlig myndighet.*

Av skrift, som är tryckt utom riket på svenska språket och hit införes för spridning, skall, om huvuddistributör skall finnas för skriften, denne i samma stund, ej senare än skriften börjat spridas inom riket, avlämna ett exemplar av skriften på sätt i första stycket sägs.

Chefen för justitiedepartementet äger, där så finnes kunna ske, medgiva att avlämnandet av tryck må äga rum först viss tid efter början av leveransen eller spridningen.

Underlåter någon att fullgöra vad honom enligt detta moment åligger, straffes med dagsböter eller, där omständigheterna äro försvårande, med fängelse i högst sex månader.

— — — — —

4:o. Finnes genom — — — nedan stadgas.

Innan stämning uttagits eller ansökan jämlikt 5 § 11 mom. skett, må, där brottet hör under allmänt åtal, kvarstad förordnas av chefen för justitiedepartementet, så ock *utom Stockholm* av hans ombud *för tryckningsorten*. *Beträffande sådan utom riket på svenska språket tryckt skrift, å vilken huvuddistributören finnes angiven, vare såsom tryckningsort enligt detta moment ansedd huvuddistributörens boningsort.*

Saknas å skriften uppgift om *tryckningsorten* eller finnes uppgiften där-

(Nuvarande lydelse.)

Förordnande som — — — i tryckningsorten.

Har ombud — — — än tryckningsorten.

Har förordnande — — — försäljning obehindrad.

Sedan i — — — föras särskilt.

6:o. Sedan sex månader *förlupit* efter det en skrift till chefen för justitiedepartementet eller hans ombud enligt 2 mom. inkommit, *varöver ämbetsbetyg* genast *avgivas* bör, må ej av allmän åklagare åtal därå äga rum. *Enskild man njute, enligt allmän lag, till godo sin talan uti mål rörande skrifter genom vilkas tryckning han är personligen förolämpad.*

7:o. *Utgivare av dagblad och periodiska skrifter, vilka, såsom i 1 § 7 mom. stadgat är, ensamma äro underkastade författareansvar, vare framför andra erinrade om ett rätt bruk av tryckfriheten, och umgälles utgivarens förbrytelse, genom sådant blad, dubbelt i alla de fall, där med penningar pliktas.*

8:o. Kvarstad eller konfiskation gälle *ej för större del av en skrift, än det eller de blad, häften eller tomer, varå åtal göres.*

(Föreslagen lydelse.)

om oriktig eller är *fråga om annan utom riket tryckt skrift än nyss sagts*, må såsom tryckningsort anses ort där skriften anträffas.

Förordnande som — — — i tryckningsorten.

Har ombud — — — än tryckningsorten.

Har förordnande — — — försäljning obehindrad.

Sedan i — — — föras särskilt.

6:o. Sedan sex månader *förflutit* efter det en skrift till chefen för justitiedepartementet eller hans ombud enligt 2 mom. inkommit, *varom intyg* genast *bör avgivas*, må ej av allmän åklagare åtal därå äga rum. *Vad nu är sagt utgör dock ej hinder för åklagare att, sedan åtal blivit inom nämnda tid anställt mot någon av dem, vilka enligt vad i 1 § stadgas ansvar för skriftens innehåll kan komma att åvila, efter utgången av nämnda tid i målet instämma annan, som i hans ställe kan vara för innehållet ansvarig.*

I övrigt gälle beträffande tid för anställande av åtal vad i allmän lag stadgas.

[7:o.]¹

8:o. Kvarstad eller konfiskation gälle *endast band, del, nummer eller häfte, vari det som brottsligt ansedda förekommer.*

¹ Detta moment utgår.

(Nuvarande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

Konfiskation av tryckt skrift innebär, att alla till spridning avsedda exemplar av skriften skola förstöras samt att med formar, stenar, stereotyper, plåtar och andra dylika, uteslutande för tryckning av skriften användbara materialier skall så förfaras, att missbruk därmed ej kan ske.

9:o. Den som, medan förordnande om kvarstad å tryckt skrift är gällande, med vetskap om förordnandet utsprider eller låter utsprida skriften, straffes med böter från och med trettio tre riksdaler sexton skillingar till och med trehundra trettio tre riksdaler sexton skillingar eller med fängelse från och med en månad till och med ett år. Samma lag vare, där någon med vetskap om att tryckt skrift förklarats konfiskerad utsprider eller låter utsprida skriften.

Vad nu — — — denna §.

Rubbning av — — — allmän lag.

10:o. *I avseende på försäljning och utspridande av utifrån inkomna skrifter på svenska språket äge chefen för justitiedepartementet lika rättigheter och åligganden, som i avseende på inom riket tryckta; och vare förytrare av sådana skrifter underkastad samma skyldighet och ansvar, som i 2 mom. denna § för boktryckare stadgade äro.*

11:o. *Finner chefen för justitiedepartementet, att utrikes ifrån inkommen, på främmande språk författad, skrift innehåller något stridande emot 3 §:s 4, 5, 7, 9, 10 och 13 mom. åligge honom, att, efter tills vidare därå lagd kvarstad, i underdånighet inhämta Kungl. Maj:ts befallning, huruvida skriften bör till föryttrande frigivas, eller under vidare*

9:o. Den som, medan förordnande om kvarstad å tryckt skrift är gällande, med vetskap om förordnandet utsprider eller låter utsprida skriften, straffes med dagsböter eller fängelse i högst ett år. Samma lag vare, där någon, med vetskap om att tryckt skrift förklarats konfiskerad, utsprider eller låter utsprida skriften.

Vad nu — — — denna §.

Rubbning av — — — allmän lag.

[10:o.]¹

11:o. *Har chefen för justitiedepartementet meddelat eller fastställt förordnande om kvarstad å utom riket på utländskt språk tryckt skrift, som innehåller något stridande mot 3 § 4, 5, 7, 9, 10 eller 13 mom., men finnes ej böra anställas åtal för skriftens innehåll eller göras ansökan jämlikt 5 § 11 mom., skall han inhämta Kungl. Maj:ts nådiga befallning, hu-*

¹ Detta moment utgår.

(Nuvarande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

kvarstad förbliva. Till den ändan åligger var och en, som bokhandel idkar, att till chefen för justitiedepartementet eller hans ombud inlämna förteckning på inkomna utländska skrifter. Skulle å någon sådan kvarstad läggas, inhämta chefen för justitiedepartementet i underdånighet Kungl. Maj:ts nådiga befallning, huruvida skriften bör till föryttrande frigivas, eller under vidare kvarstad till återutförande förbliva, då det på Konungens nådiga prövning må ankomma, om och till vad belopp bokhandlaren må njuta ersättning av statsmedlen.

ruvida kvarstaden skall hävas eller om skriften skall inom viss tid vara ur riket utförd vid äventyr av konfiskering.

14:o. Den som, medan sådant förordnande om indragning av skrift, varom nu sagts, är gällande, med vetenskap om förordnandet utsprider eller låter utsprida skriften vid trupp eller å flottans fartyg, straffes, där han lyder under strafflagen för krigsmakten, efter nämnda lag, men eljest med böter från och med trettiotre riksdaler sexton skillingar till och med trehundra trettiotre riksdaler sexton skillingar eller fängelse från och med en månad till och med ett år.

14:o. Den som, medan sådant förordnande om indragning av skrift, varom nu sagts, är gällande, med vetenskap om förordnandet utsprider eller låter utsprida skriften vid trupp eller å flottans fartyg, straffes, där han lyder under strafflagen för krigsmakten, efter nämnda lag, men eljest med dagsböter eller fängelse i högst ett år.

§ 5.

2:o. Åtal för förbrytelse mot 1 § 8 mom. tredje stycket, 9, 10 eller 11 mom. upptages vid domstolen i den ort där tryckeriet är beläget. Vid åtal jämlikt 4 § 14 mom. mot någon som lyder under *kriminallag* för krigsmakten skall tillämpas vad om laga domstol i mål rörande åtal jämlikt *sådan* lag må vara föreskrivet.

§ 5.

2:o. Åtal för förbrytelse mot 1 § 25 mom. upptages vid domstolen i den ort, där *boktryckeriet* är beläget. Vid åtal jämlikt 4 § 14 mom. mot någon som lyder under *strafflagen* för krigsmakten skall tillämpas vad om laga domstol i mål rörande åtal jämlikt *nämnda* lag må vara föreskrivet.

(Nuvarande lydelse.)

14:o. Skulle den oförmodade händelsen inträffa, att tryckfrihetskommittén, med anledning av 108 § regeringsformen, varder till ansvar ställd, upptages och avgöres målet av Svea hovrätt, uppå åkåran av advokatfiskalen därstädes. Domen varder genast efter avkunnandet, med alla därtill hörande protokoll och handlingar, på publik bekostnad, genom trycket, befordrad till allmänhetens kunskap. Kommer saken till Konungens högsta domstol, förhålles på enahanda sätt. Den man, som av Riksens Ständer blivit tillförordnad att justitieombudsmannen i ämbetet efterträda, vare vid sådant tillfälle pliktig, att hans ämbetes skyldigheter utöva, föranstalta om tryckningen av rättegångshandlingarna samt bivista överläggningarna uti målet hos högsta domstolen.

15:o. Alla mål — — — sig ådragit.

Böter, som i denna lag utsatta äro, så ock vite vartill någon jämlikt 1 § 11 mom. fälles, förvandlas efter allmän lag.

(Föreslagen lydelse.)

[14:o.]¹

15:o. Alla mål — — — sig ådragit.
— — — — —

Övergångsstadgande.

Äldre lags bestämmelser må, enligt Konungens förordnande, tillämpas under högst tre månader från den dag Konungen, på sätt i 81 § regeringsformen föreskrives, låtit i riksdagen uppläsa öppet brev, att kungörelse utfärdats om den ändrade lydelsen i vissa delar av tryckfrihetsförordningen. Konungen äger i anslutning till sådant förordnande meddela närmare föreskrifter om den tid, inom vilken anmälan av boktryckeri och ansökan om utgivningsbevis första gången skall gö-

¹ Detta moment utgår.

(Nuvarande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

ras enligt de nya bestämmelserna. Där ansökan om utgivningsbevis göres av annan än den som innehar enligt 1 § 4 mom. äldre lag utfärdat hinderlöshetsbevis för periodisk skrift, bör vid ansökningen fogas förklaring av den sistnämnde, att han icke har någon erinran mot att utgivningsbevis utfärdas för sökanden. Har hinderlöshetsbevis enligt äldre lag utfärdats för periodisk skrift och begäres utgivningsbevis för skrift med titel som företer sådan likhet med titeln på förstnämnda skrift, att förväxling lätt kan ske, må, där ej särskilda skäl till annat föranleda, hinderlöshetsbeviset under ett år från den dag de nya bestämmelserna träda i tillämpning utgöra hinder för utfärdandet av utgivningsbevis.

Äldre lags bestämmelser om vem som är för tryckt skrifts innehåll ansvarig och om den ordning, vari ansvarigheten må fastställas, skola jämväl efter det de nya bestämmelserna blivit gällande tillämpas i fråga om skrift, som dessförinnan utgivits.

Vad om skrift, som tryckts utom riket, i övrigt stadgas skall ej gälla skrift som införts hit, innan de nya bestämmelserna trätt i tillämpning.

b) ändrad lydelse av § 108 regeringsformen.

§ 108.

Lagtima riksdag skall vart fjärde år, på sätt i riksdagsordningen sägs, förordna sex för kunskaper och lärdom kända personer att jämte justitieombudsmannen, som bland dem förer ordet, utöva vård över tryckfriheten. Dessa kommitterade, av vilka två, utom justitieombudsmannen, sko-

§ 108.

Lagtima riksdag skall vart fjärde år, på sätt i riksdagsordningen sägs, förordna sex för kunskaper och lärdom kända personer att jämte justitieombudsmannen, som bland dem förer ordet, utöva vård över tryckfriheten. Av dessa kommitterade skola två, utom justitieombudsmannen, vara

(Nuvarande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

la vara lagfärne, äge sådan befattning, att, i händelse någon författare eller boktryckare, innan tryckningen, själv överlämnar dem en skrift och begär deras yttrande, huruvida åtal därå, efter tryckfrihetslagen, kan äga rum, skola justitieombudsmannen och minst trenne kommitterade, varav en lagfären, ett sådant yttrande skriftligen avgiva. Förklara de däruti, att skriften må tryckas, vare då både författare och boktryckare från allt ansvar frie, och ligge det å kommitterade.

lagfarna. Tryckfrihetskommittén må icke fatta beslut utan att, jämte justitieombudsmannen, minst tre kommitterade deltaga i beslutet.

Hänvisning: Kungl. Maj:ts proposition nr 270 till 1940 års lagtima riksdag.
Konstitutionsutskottets utlåtande nr 29 vid 1940 års lagtima riksdag.
Första kammarens protokoll den 12 juni 1940.
Andra kammarens protokoll den 12 juni 1940.

2) Förslag till ändrad lydelse av § 110 regeringsformen samt § 3 mom. 9 och 10 tryckfrihetsförordningen.

Regeringsformen.

(Nuvarande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

§ 110.

Ej må någon riksdagsman under tilltal ställas eller sin frihet berövas för sina gärningar eller yttranden i denna egenskap, utan att den kammare, till vilken han hör, sådant tillåt genom uttryckligt beslut, däruti minst fem sjättedelar av de röstande instämt. Ej heller skall någon riksdagsman kunna förvisas från den ort, där riksdag hålles. Skulle någon enskild man eller någon kår, militär eller civil, eller ock någon menighet, av vad namn den vara må, antingen av egen drift eller med anledning av befallning, försöka att våldföra riksdagen, dess kamrar eller utskott eller någon enskild riksdagsman, eller stö-

§ 110.

Ej må någon riksdagsman under tilltal ställas eller sin frihet berövas för sina gärningar eller yttranden i denna egenskap, utan att den kammare, till vilken han hör, sådant tillåt genom uttryckligt beslut, däruti minst fem sjättedelar av de röstande instämt. Ej heller skall någon riksdagsman kunna förvisas från den ort, där riksdag hålles. Skulle någon enskild man eller någon kår, militär eller civil, eller ock någon menighet, av vad namn den vara må, antingen av egen drift eller med anledning av befallning, försöka att våldföra riksdagen, dess kamrar eller utskott eller någon enskild riksdagsman, eller stö-

(Nuvarande lydelse.)

ra friheten i deras överläggningar och beslut, vare sådant ansett som *förräderi*, och ankomme på riksdagen att *slika förbrytelser* i laga ordning *beivra låta*.

Bliver riksdagsman, — — — eller förolämpas.

(Föreslagen lydelse.)

ra friheten i deras överläggningar och beslut, vare sådant ansett som *högförräderi*; *stämpling till sådan gärning* vare *ansedd såsom stämpling till högförräderi*. *Det ankommer på riksdagen att i laga ordning låta beivra förbrytelser, varom här är fråga*.

Bliver riksdagsman, — — — eller förolämpas.

Tryckfrihetsförordningen.

(Nuvarande lydelse.)

§ 3.

9:o. Smädliga, förgripliga eller till osämja med främmande makter syftande omdömen och yttranden om samtida nationer eller stater, med vilka riket är i fredligt förhållande, om deras varande överhet, regering och regeringssätt, höge ämbetsmän och sändebud, inre eller yttre förhållanden, företag eller underhandlingar; förbrytelsen skall anses enligt 8 kap. 28 § strafflagen, och skriften konfiskeras. Är skriften ej smädlig eller förgriplig, men genom densamma missförstånd med utländsk makt sig yppat, må den, utan rättegång, kunna konfiskeras.

Falska rykten eller lögnaktiga uttalanden, ägnade att framkalla fara för rikets säkerhet; brottet straffes med straffarbete från och med två månader till och med två år eller med fängelse från och med en månad till och med två år eller, där omständigheter-

(Föreslagen lydelse.)

§ 3.

9:o. Smädliga, förgripliga eller till osämja med främmande makter syftande omdömen och yttranden om samtida nationer eller stater, med vilka riket är i fredligt förhållande, om deras varande överhet, regering och regeringssätt, höge ämbetsmän och sändebud, inre eller yttre förhållanden, företag eller underhandlingar; förbrytelsen skall anses enligt 8 kap. 4 § strafflagen, och skriften konfiskeras. Är skriften ej smädlig eller förgriplig men genom densamma missförstånd med utländsk makt sig yppat, må den, utan rättegång, genom beslut av Konungen i statsrådet konfiskeras. I avbidan på sådant beslut må chefen för justitiedepartementet förordna om skriftens beläggande med kvarstad. Sådan kvarstad skall gälla högst åtta dagar.

Falska rykten eller lögnaktiga uttalanden, ägnade att framkalla fara för rikets säkerhet; brottet straffes efter allmän lag, och skriften konfiskeras.

(Nuvarande lydelse.)

na äro synnerligen mildrande, med böter från och med trettio tre riksdaler sexton skillingar till och med ettusen riksdaler, och skriften konfiskeras.

10:o. Allt kungörande i tryck av vad som hör till statens å färde varande underhandlingar med främmande makter, eller eljest av Konungens, i sammanhang med dem, tillämnade beslut och avsikter, samt Dess ministrars, råds och sändebuds värv, om det ej sker med regeringens tillstånd, eller med officiell tillåtelse; förbrytelsen straffes enligt allmän lag, och skriften konfiskeras.

Kungörande i tryck, under krigstid eller vid krigsfara, av sådana underrättelser om krigsmaktens styrka, ställning eller rörelser eller om andra åtgärder eller anstalter för försvaret, vilkas offentliggörande Konungen i statsrådet förbjudit. Den häremot bryter, straffes efter allmän lag, om gärningen är i den med straff belagd, men eljest med fängelse från och med en månad till och med två år eller i ringare fall med böter från och med trettio tre riksdaler sexton skillingar till och med trehundra trettio tre riksdaler sexton skillingar, och skriften konfiskeras.

Utgivande i tryck, i annat fall än ovan i denna lag sägs, av sådana avbildningar och beskrifningar av rikets fästningsverk och övriga fasta försvarsanstalter, vilkas offentliggörande kan skada rikets försvar och om vilka det är utgivaren veterligt,

(Föreslagen lydelse.)

10:o. Kungörande i tryck av vad som hör till statens å färde varande underhandlingar med främmande makter, eller eljest av Konungens, i sammanhang med dem, tillämnade beslut och avsikter, samt Dess ministrars, råds och sändebuds värv, så ock av underrättelser rörande krigsmakten, som kunna skada rikets försvar, där vad sålunda kungjorts bort, utgivaren veterligt, hållas hemligt för främmande makt samt kungörandet ej skett med regeringens tillstånd eller med officiell tillåtelse; förbrytelsen straffes enligt allmän lag, och skriften konfiskeras.

Kungörande i tryck under krigstid eller vid krigsfara av underrättelser, vilkas spridande är ägnat att skada rikets säkerhet och vilkas offentliggörande Konungen i statsrådet genom kungörelse förbjudit; den häremot bryter straffes efter allmän lag, om gärningen är i den med straff belagd, men eljest med fängelse eller dagsböter, och skriften konfiskeras.

(Nuvarande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

att de böra hemlighållas. Förbrytelsen straffes enligt allmän lag, och skriften konfiskeras.

Hänvisning: Kungl. Maj:ts proposition nr 268 till 1940 års lagtima riksdag.
Konstitutionsutskottets utlåtande nr 27 vid 1940 års lagtima riksdag.
Första kammarens protokoll den 12 juni 1940.
Andra kammarens protokoll den 12 juni 1940.

Anmärkning: Det av Kungl. Maj:t framlagda grundlagsändringsförslaget har av riksdagen i oförändrad form antagits såsom vilande.

3) Förslag till ändrad lydelse av § 3 13:o tryckfrihetsförordningen.

(Nuvarande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

§ 3.

§ 3.

13:o. Framställning, som sårar tukt och sedlighet; *utbudande till salu av föremål, som är avsett för otuktigt bruk eller till att förebygga följder av könsumgänge; samt, under sådana förhållanden att allmän fara för andras förförelse därav kommer, försök att förleda till användande av föremål, som nu sagts, och meddelande av anvisning om sättet för deras användande;* brottet skall straffas enligt allmän lag, och skriften konfiskeras.

13:o. Framställning, som sårar tukt och sedlighet; brottet skall straffas enligt allmän lag, och skriften konfiskeras.

Hänvisning: Kungl. Maj:ts proposition nr 147 till 1938 års riksdag.
Konstitutionsutskottets utlåtande nr 17 vid 1938 års riksdag.
Första kammarens protokoll den 21 maj 1938.
Andra kammarens protokoll den 21 maj 1938.

Anmärkning: Det av Kungl. Maj:t framlagda grundlagsändringsförslaget har av riksdagen i oförändrad form antagits såsom vilande.

Stockholm den 13 februari 1941.

På konstitutionsutskottets vägnar:

HARALD HALLÉN.

Närvarande: Herrar *Hallén, Andersson i Ovanmyra, Oscar Gottfrid Karlsson, Holmström, Källman, Per Andersson, Thulin, Herlitz, John Björck, Fredrik Ström, John Gustavson, Lindmark, Fast, Nordström, Nilsson i Göteborg, Arnemark, Hällgren, Fält och Nilsson i Norrlångträsk.*
